

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Najważniejsze wskaźniki w ocenie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa

Maciej Tuskiewicz

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Data: 31.03.2025 r.

Organizatorzy

Co to jest przedsiębiorstwo?

Przedsiębiorstwo

To firma czyli grupa ludzi, którzy razem pracują.

Tworzą produkty lub usługi, które sprzedają innym ludziom.

Przykłady:

- Sklep z zabawkami
- Restauracja
- Piekarnia

Co to sytuacja finansowa?

Co to sytuacja finansowa?

Sytuacja finansowa

Sytuacja finansowa przedsiębiorstwa to ogólna ocena tego, czy firma jest stabilna i bezpieczna finansowo, czyli czy potrafi skutecznie zarabiać, płacić swoje zobowiązania oraz przetrwać nagłe problemy.

Co to wskaźnik?

Co to wskaźnik?

Wskaźniki

Sposoby oceny:

- Z jednej strony przeszłości przedsiębiorstwa
- Z drugiej strony planów i założeń na przyszłość

Wskaźniki finansowe jako ocena

Przeszłości

Plany na przyszłość

Po co oceniać firmę?

Po co oceniać firmę?

Aby wiedzieć, czy mamy wystarczająco pieniędzy na:

- Rachunki
- Wyплаты dla pracowników
- Zakupy potrzebnych rzeczy
- Aby sprawdzić, czy zarabiamy, czy tracimy pieniądze.

Podstawowe wskaźniki

- Przychody
- Koszty
- Zysk na jednym produkcie
- Zysk na całej firmie
- Rentowność - marża - ile zarabiamy procentowo
- Zdolność produkcyjne
- Płynność

Przychody - ile zarabiamy

- Kwoty, które mamy dostać za to, co sprzedajemy
- Pieniądże otrzymane za sprzedane produkty lub usługi.

Co będzie przychodem w pączkarni?

Koszty - ile wydajemy

- Kwoty, które musimy wydać, żeby wyprodukować to, co sprzedajemy.

Co będzie kosztem w pączkarni?

Zysk czy strata

- Zysk - kiedy zarabiamy więcej niż wydajemy.
- Strata - kiedy wydajemy więcej niż zarabiamy.

Pączkarnia osiągnęła 42 000 zł przychodów, i 29 000 zł kosztów.

- Osiągnęła zysk czy stratę?
- W jakiej wysokości?

Rentowność

- Rentowność - najczęściej zysk jako cała firma, wyrażona procentowo

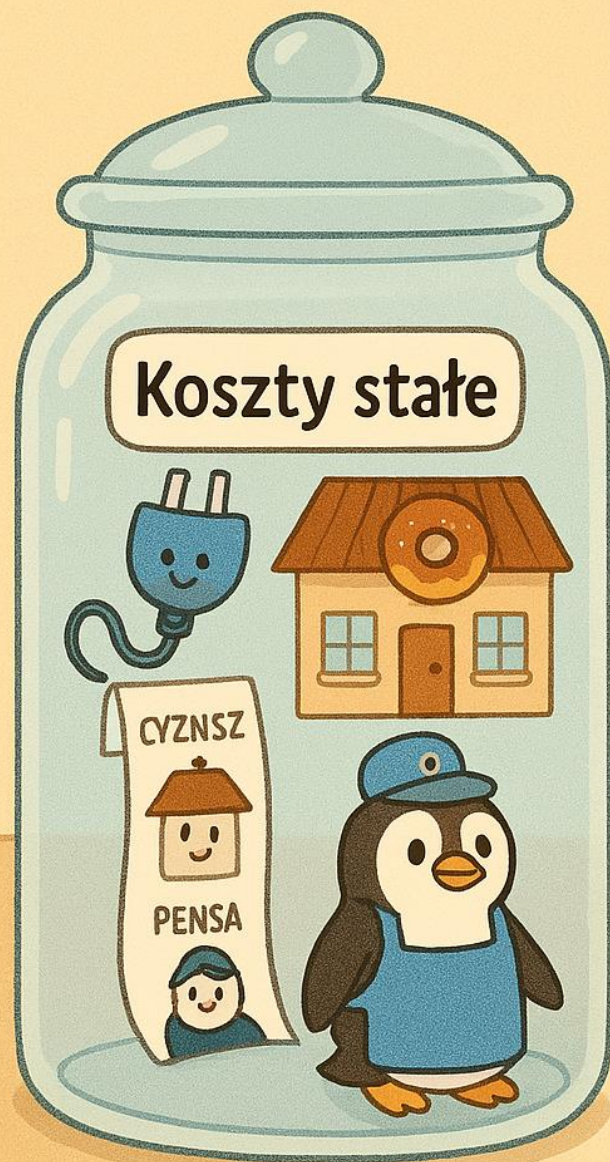
$$\text{wskaźnik rentowności sprzedaży} = \frac{\text{zysk}}{\text{przychody}}$$

Pączkarnia osiągnęła 42 000 zł przychodów, i 29 000 zł kosztów, czyli zarobiła 13 000 zł. Ile wynosi rentowność firmy?

Nie każdy koszt jest taki sam

- Koszt stały - zawsze go płacimy, nieważne czy produkujemy 1 produkt czy 100
- Koszt zmienny - zmienia się - im więcej produkujemy, tym więcej kosztu

**KOSZTY STAŁE SĄ
ZAWSZE, A
ZMIENNE ROSNĄ
RAZEM Z PRODUKCJĄ
I SPRZEDAŻĄ**

Marża

- Marża - zysk najczęściej na jednym produkcie

Cukiernia sprzedawała pączki po 6 zł za sztukę. WYROBIENIE I UPIECZENIE PĄCZKA KOSZTUJE 2 zł za sztukę.

Ile wynosi marża na jednym pączku?

Marża

Co zostało miś
wiedogo pączek:

Marża
brutto
= 4 zł

= Cena
6 zł

Koszt
produkcji

Cena sprzedaży

Muka cukier praca

Marża =
Cena - Kost

To zostaje
misiowi po
opłaceniu
składników!

Próg rentowności

Moment, w którym firma przestaje tracić a zaczyna zarabiać.

$$\text{Próg rentowności} = \frac{\text{Koszty stałe}}{\text{Cena sprzedaży} - \text{Koszty zmienne}}$$

$$\text{LUB } \frac{\text{Koszty stałe}}{\text{Marża brutto}}$$

Próg rentowności

Marża na jednym pączku wyniosła 4 zł.

Pączkarnia ponosi miesięcznie 10 000 zł kosztów stałych.

Ile wynosi próg rentowności?

Próg rentowności

Marża na jednym pączku wyniosła 4 zł.

Pączkarnia ponosi miesięcznie 10 000 zł kosztów stałych. Miś chce zarobić 5 000 zł miesięcznie.

Ile pączków musi sprzedać miś?

Zdolność produkcyjna

Mówi o tym, ile maksymalnie można wyprodukować produktów, biorąc pod uwagę ograniczenia, np. ile mamy pieniędzy.

Pączkarnia ma 19 000 zł pieniędzy. Ile wynosi zdolność produkcyjna?

Koszty stałe 10 000 zł, koszty zmienne 2 zł.

Zdolność produkcyjna

ILE PĄCZKOŹ MOŹE ZROBIĆ MIŚ?

PĄCZKI, KTÓRE MOŹE ZROBIĆ:
???

MÓJ BUDŹET:
19 000 zł

Koszty stałe:
10 000 zł

Koszty zmienne:
2 zł za
jednego pączka

MAKA **DZEM** **CUKIER**

$(19\ 000\ \text{zł} - 10\ 000\ \text{zł})$
 $\div 2\ \text{zł}$
 $= 4\ 500\ \text{pączków!}$

Miś moŹe maksymalnie upiec 4 500 pączków!

Na więcej składników juŹ nie starczy!

ALE Losowe wypadki!

Firma z reguły nie będzie wykonywać maksymalnej zdolności produkcji, bo życie nie jest idealne, dlatego wyliczony wynik zwykle obniża się na „wszelki wypadek”.

Przychody a wpływy

Zdolność firmy do płacenia za swoje rachunki.

Nie zawsze jest tak, że za to co sprzedamy dostaniemy od razu pieniądze. Czasem umówimy się, że ktoś nam zapłaci później, dlatego:

Przychody
nie równają się wpływom.

Wpływ: 18 zł

Płacę
teraz!

Sprzedaż:
5 pączków
= 30 zł

Przychód
= wszystko, co
sprzedaliśmy

Wpływ = tylko to,
co naprawdę już
wptynęło do kasy

Jeszcze bez
wpływu, ale już
przychód!

Nie wszystko co sprzedane, jest
już zapłacone!

Płynność

Zdolność firmy do płacenia za swoje rachunki.

Firma zawsze zostawi sobie trochę pieniędzy na zapas, żeby mogła mieć płynność - czyli, żeby mogła zapłacić za kupowane rzeczy, nawet wtedy, gdy stanie się coś nieprzewidzianego, albo ktoś nam nie zapłaci za sprzedawane rzeczy.

Płynność

Wskaźników jest dużo więcej!

- Wskaźniki rentowności aktywów, kapitałów
- Płynność - bieżąca, przyspieszona, natychmiastowa
- Zadłużenie - całkowite, bieżące
- Rotacja należności, zobowiązań i zapasów, cykl konwersji gotówki
- Dźwignie operacyjna i finansowa

I wiele więcej!

Czas na zadanie dla grup!

Każda grupa dostanie firmę z informacjami. Opiszcie:

- Co sprzedajecie?
- Jakie koszty ma Wasza firma?
- Ile zarabiacie na jednym produkcie (Marża)?
- Ile potrzebujecie sprzedać żeby pokryć koszty stałe?
- o Ile potrzebujecie sprzedać żeby zarobić tyle, ile byście chcieli zarabiać?
- Ile możecie przeznaczyć pieniędzy na produkcję, by wystarczyło Wam na zakupy i losowe wypadki?

Dziękuję za uwagę!

maciej.tuszkiewicz@uekat.pl